

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำมาสรุปผลและอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3,453 คน (เทศบาลตำบลปราสาท. 2555 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 359 คน โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบการดำเนินงาน ใช้วิธีการเปรียบเทียบ t -test (Independent Sample) และ F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 215 คน (ร้อยละ 59.88) รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 144 คน (ร้อยละ 40.12)

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 106 คน (ร้อยละ 29.52) รองลงมา 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 103 คน (ร้อยละ 28.70) 21-30 ปี จำนวน 95 คน (ร้อยละ 26.46) และ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 15.32)

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา จำนวน 113 คน (ร้อยละ 31.47) รองลงมาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 109 คน (ร้อยละ 30.36) ระดับอนุปริญญา จำนวน 85 คน (ร้อยละ 23.68) และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 52 คน (ร้อยละ 14.49)

อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 205 คน (ร้อยละ 57.10) รองลงมาคือ นักธุรกิจ/ค้าขาย จำนวน 70 คน (ร้อยละ 19.49) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 13.93) และ อาชีพ อื่น ๆ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 9.48)

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ หมู่ 1 บ้านปราสาท จำนวน 65 คน (ร้อยละ 18.10) เท่ากันกับ หมู่ที่ 7 บ้านสายโท 1 ใต้ จำนวน 65 คน (ร้อยละ 18.10) รองลงมาคือ หมู่ที่ 4 บ้านปราสาท จำนวน 59 คน (ร้อยละ 16.44) หมู่ที่ 5 บ้านละลอกตะแบง จำนวน 42 คน (ร้อยละ 11.70) หมู่ที่ 6 บ้านสายโท 1 เหนือ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 9.48) หมู่ที่ 8 บ้านสายโท 2 เหนือ จำนวน 29 คน (ร้อยละ 8.08) หมู่ที่ 9 บ้านสายโท 2 ใต้ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7.81) หมู่ที่ 10 บ้านสายตรี 2 จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.90) หมู่ที่ 11 บ้านสายตรี 3 จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.34) และ หมู่ที่ 13 บ้าน โคกระเหย จำนวน 11 คน (ร้อยละ 3.06)

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ และด้านการเลือกตั้ง

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา

อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ของประชาชนที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงรายด้านบางด้านที่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ควรรณรงค์ไม่ให้ประชาชนซื้อสิทธิขายเสียงการเลือกตั้ง ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นในแต่ละหมู่บ้าน ควรให้ความรู้กับชาวบ้านเรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และเทศบาลควรสอบถามปัญหาความต้องการด้านต่าง ๆ ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. เทศบาลตำบลปราสาทไม่ได้จัดกิจกรรมรณรงค์การไม่ซื้อสิทธิขายเสียงและไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเลือกตั้งให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง
2. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายของเทศบาลและทำการคัดค้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมของเทศบาล

3. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทไม่ได้รวมกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์กับเทศบาลที่เป็นรูปธรรม

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ นันทนา วรธนะภูติ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วม

ทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สุชาติพิทย์ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรืองยศ ปรีดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตชนบท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสยอยู่ในระดับปานกลาง

แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ ศราวุธ ศรีประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองและศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง สมบูรณ์ กนกหงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก นภรัตน์ เจริญรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในระดับต่ำ สินธุ์ มุ่งดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สตรีในอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนร่วมทางการเมืองปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ นฤวิภาดา ศรีจันทร์โท (2552 : 101) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุข จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันมีส่วนร่วม

ทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาทให้ความสนใจทางการเมืองอย่างเสมอภาค ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลจัดขึ้น ไม่มีเจตนาให้เพศใดเพศหนึ่ง กลุ่มคนที่มีวัยวุฒิต่างกัน สถานภาพทางการศึกษา รวมไปถึงกลุ่มสาขาอาชีพที่แตกต่างกัน เข้ามามีส่วนร่วมแต่เพียงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ทางเทศบาลได้ให้ความสำคัญกับทุกคนทุกฝ่าย

2. เทศบาลตำบลปราสาทมีพื้นที่ขนาดเล็ก หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งแต่ละหมู่บ้านอยู่ใกล้เคียงกันในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าว อาจเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับ สุรชาติพิทย์ นั้วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และพื้นฐานทางการเมืองของครอบครัวแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษพบว่า ประชาชนจำแนกตามเพศและระดับการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล ไม่แตกต่างกัน

แต่ไม่สอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ กาทิ่ง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง นัญญฎีกาล ศรีจันทร์โท (2552 : 101) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะบางประการ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนี้

1.1 ด้านการเลือกตั้ง เทศบาลตำบลปราสาทควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกหมู่บ้านโดยดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ เทศบาลตำบลปราสาทควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนางาน

1.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เทศบาลตำบลปราสาทควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เนื่องจากการรวมกลุ่มนั้นแสดงถึงพลังความสามัคคีก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเอง

1.4 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ เทศบาลตำบลปราสาทควรนำเอาข้อร้องเรียนของประชาชนมาดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์